

Usona Esperantisto № 2022:4 (jul-aŭg)

Anoncoj

Gajnintoj en la Belartaj Konkursoj; Join the EUSA Discord server; Novaj estraranoj; Nova podkasto

Bimonthly expense report

de la centra oficejo • Vilĉjo HARRIS

Expense report from the CO for June and July.

Viaj ideoj, viaj iniciatoj, via aktiveco

de la prezidanto • Filipino DORCAS

Kio estas viaj ideoj pri kion fari por plibonigi vian Esperantan organizon?

De la estraro

Dumonataj raportoj de la Direktoroj kaj aliaj estraranoj.

Leterkesto

On Esperanto accents (or the lack thereof); Ĉu vere ne "la lingvo de paco"?

Mamo

senintenca esperantaĵo • Margo COHEN

Oni ne iru laŭ Mamo-strato.

Malama

senintenca esperantaĵo • Margo COHEN

Kia terapio?!

La vivo de Peĉjo

Ŝercoj • Timothy BORONCZYK

La dudek-dua en serio de Timothy BORONCZYK.

Report from the Montreal UK

kongresaj raportoj • Brandon SOWERS

This UK (and our *Landa Kongreso* that occurred alongside it) is the start of a new chapter for Esperanto in the US.

Ĉu li bremsis sufiĉe?

libroj • Debra HAMEL

Mi tre ĝuis la krimromanon, kiu konvenas por progresantoj. Ĝia rakontintrigo amuzas, kaj mi ŝatas la petolemecon kaj lingvostilon de la verkisto.

Faba fabelo

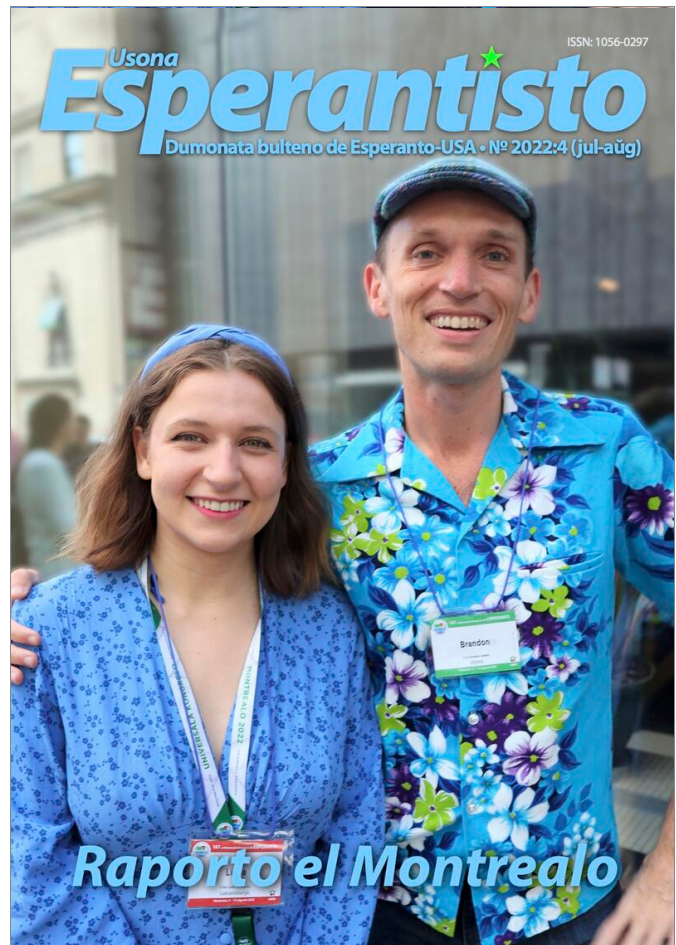
mikronovelo • Benson SMITH

Joĉjo fiere malfermis la manon: "Jen, Panjo, magiaj faboj!"

Krucvortenigmo

enigmoj • Timothy BORONCZYK

Revenas nia defio por vortludemuloj.

Brandon SOWERS (de Usono) kaj Linda LE NEPVEU (de Luksemburgo) estis ceremoniestroj por la Internacia Arta Vespero ĉe la UK en Montrealo.

Anoncoj

Du usonanoj gajnis en la Belartaj Konkursoj

Ĉe la UK en Montrealo, oni anoncis la rezultojn de la 73-a okazigo de la Belartaj Konkursoj (BK). Inter la gajnintoj estis du usonanoj:

- En la branĉo “Prozo” juĝis Tim WESTOVER, Trevor STEELE, kaj Miguel FERNÁNDEZ. Partoprenis 38 verkoj de 22 aŭtoroj el 16 landoj: unu el Afriko, kvar el Azio, dek el Ameriko, kaj 23 el Eŭropo. La dua premio estis aljuĝita al *La pentraĵo* de Jorge Rafael NOGUERAS.
- En la subbranĉo “Monologo aŭ skeĉo” (de la branĉo “Teatraĵo”) partoprenis naŭ verkoj de ses aŭtoroj el ses landoj: kvar el Azio, unu el Ameriko, kaj kvar el Eŭropo. Honora mencio estis aljuĝita al *Enkonduko al “La Krizolo”* de Brandon SOWERS.

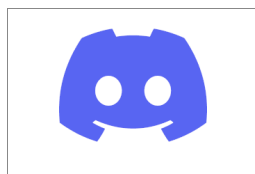
Gratulon al Rafa kaj Brandono!

La **plenaj rezultoj** <<https://uea.org/gk/1053>> de la konkurso troviĝas rete. La premiitaj verkoj aperos baldaŭ en *Belarta Rikolto 2022*, eldonota de **Mondial** <<https://librejo.com>>.

UEA nun alvokas al partopreno en la 74-a okazigo de la Konkursoj, kies rezultojn oni anoncos ĉe la venonta UK en Torino. La limdato por ricevo de konkursaĵoj estas la 31-a de Marto, 2023. Por la regulojn, vidu la **konkursan retejon** <http://uea.org/teko/reguloj/belartaj_konkursoj>

Join the E-USA Discord server!

The *Landa Kongreso* in Montreal was a success and generated a lot of discussion. We would like to share the fruits of that labor as soon as possible.

There is a new administrator of the Discord: Due to

taking on additional duties, Charlotte Burton has passed the baton to Rachel Helps, and there is a small team to help with administration. The Discord server will be open to more than just members to facilitate activity and generate discussion.

We want every Esperantist in the US to know about this Discord server! However, to help reduce spam and trolls, we created an easy form to fill out first that will give information about the Discord server once completed. **This link** <<https://mallonge.net/EUSADiscord>> can be shared online and everywhere. Tell your friends!

— Vince ALLISON <vinceallison@gmail.com>

Rezultoj de la ĉi-jara balotado

Dankon al ĉiuj membroj, kiuj voĉdonis en la balotado por la estraro de Esperanto-USA.

- Charlotte BURTON denove servas kiel Sekretario kaj Direktoro.
- Fred MEYER III denove servas kiel Direktoro.
- Kaj ni bonvenigas novan Direktoron Ruth KEVESS-COHEN (Margo).

La listo de ĉiuj estraranoj troviĝas en nia retejo.

Ni dankas la nomuman komitaton por bonega laboro trovi taŭgajn kandidatojn! La membroj de la nomuma komitato estis Jorge Rafael NOGUERAS (“Rafa”, estro), Amanda HIGLEY, Bobby BROOKS, Marcus GRIEP, kaj Brandon SOWERS. Dankon al ĉiuj en la komitato!

— *Filipo DORCAS*

Nova podkasto de usonaj esperantistoj

Aŭskultu *Usone Persone* <<https://anchor.fm/usonepersone>>, la plej mojosan podkaston lanĉitan ĉi-monate!

Viaj amikoj Rafa, Hanso, kaj Brandono invitas vin sidiĝi ĉe ilia tablo por priparoli ĉion – literaturon, politikon, la Esperanto-movadon, historion, kaj kia estas la vivo ĝenerale.

klare, ne tro rapide, kaj klarigi gramatikaĵojn kaj kulturaĵojn, dum ni parolos pri interesaj temoj. Vi povas aboni la podkaston ĉe via preferata podkast-ludilo. Ĝi troviĝas en Apple, Spotify, kaj Google. Vi povas aboni ankaŭ per **RSS-ligilo**

<<https://anchor.fm/s/b2eb61a0/podcast/rss>>.

La podkasto estas celita al progresantaj lernantoj, samkiel al spertaj esperantistoj. Ni strebos paroli

— Brandon SOWERS <bsowers@protonmail.com>

Bimonthly expense report

de la centra oficejo • Vilĉjo HARRIS

For brevity, only expenditures of \$10 or greater are listed. Contact the Director of the CO at info@esperanto-usa.org if you have suggestions for making future reports more informative. Please note that expenses from our **Restricted Funds** <<https://bit.ly/3LzLLK>> are **not** determined by the CO, and all questions regarding these funds should be directed to their respective managers.

DATE	PAYEE	AMOUNT	ACCOUNT	MEMO
2022-06-03	GRUBB & ELLIS MGMT. SERV	238	777 Fund Expenses	Esperanto Office- Desk Space C-D4
2022-06-03	RAND PRINTING	217	Bulteno - Print & Post	UE 2022:2
2022-06-04	ENDICIA	100	Bulteno - Print & Post	UE:2022
2022-06-08	Film Festival	100	Goldman Fund Expenses	Aaron Fingtam - 2022 Film Festival - 5th place
2022-06-08	Film Festival	100	Goldman Fund Expenses	John Mark Bowman - 2022 Film Festival - 7th place
2022-06-08	Film Festival	600	Goldman Fund Expenses	Emily Pietro - 2022 Film Festival - First place
2022-06-13	Federal & State Payroll Taxes	186	Payroll Tax Expense	Employer taxes
2022-06-13	Federal & State Payroll Taxes	709	Salaries	Employee taxes
2022-06-13	HARRISWB	1722	Salaries	payroll
2022-06-14	ENDICIA	16	Catalog Service Postage	monthly charge
2022-06-20	ADP	59	Payroll Fees	fees
2022-06-30	BOA CC 7572	15	Internet Access	Dreamhost maintenance
2022-06-30	BOA CC 7572	40	Credit Card Expenses	Payflow
2022-06-30	BOA CC 7572	45	Telephone/Fax	800 number
2022-06-30	BOA CC 7572	167	Internet Access	Dreamhost bill
2022-06-02	Film Festival	100	Goldman Fund Expenses	JoJohns - 2022 Film Festival - 4th Prize
2022-06-02	Film Festival	100	Goldman Fund Expenses	Simone Davis - 2022 Film Festival - 8th place
2022-06-02	Film Festival	300	Goldman Fund Expenses	Eta Benjeto - 2022 Film Festival - 2nd Prize
2022-06-02	Film Festival	600	Goldman Fund Expenses	Neema Rakontas and Sergio Rusaki - 2022 Film Festival - various prizes
2022-06-08	Film Festival	100	Goldman Fund Expenses	Catie Neilson - 2022 Film Festival - 6th place
2022-06-30	PAYPAL	182	Credit Card Expenses	Fees
2022-07-01	GRUBB & ELLIS MGMT. SERV	238	777 Fund Expenses	Esperanto Office- Desk Space C-D4
2022-07-14	ENDICIA	16	Catalog Service Postage	monthly charge
2022-07-14	Federal & State Payroll Taxes	186	Payroll Tax Expense	Employer taxes
2022-07-14	Federal & State Payroll Taxes	709	Salaries	Employee taxes
2022-07-14	HARRISWB	1722	Salaries	payroll
2022-07-15	ADP	59	Payroll Fees	fees
2022-07-20	ENDICIA	300	Catalog Service Postage	catalog postage
2022-07-24	UEA-V	10000	UEA konto	al ELNA-konto elna-w - 9732.49 EUR
2022-07-30	RAND PRINTING	189	Membership Maint. Expense	Annual Report
2022-07-31	PAYPAL	134	Credit Card Expenses	Fees

Viaj ideoj, viaj iniciatoj, via aktiveco

de la prezidanto • Filipino DORCAS

Se vi ĉeestis la Landan Kongreson de Esperanto-USA aŭ la Universalan Kongreson de UEA en Montrealo ĉi-jare, vi certe rimarkis la kunsidojn de E-USA, kie ni kolektis ideojn de vi en la membraro. Ni esperas, ke tiaj komunikadoj daŭros en viaj lokaj kluboj, komitatoj, retmesaĝoj, telefonvokoj, kaj kanaloj de amaskomunikiloj. Ne forgesu la paĝojn en Facebook aŭ nian servilon Discord.

Dum la pandemio ni restis en niaj hejmoj pli ofte. Pro la minaco de la malsano ni pli ofte apartigis nin de aliaj homoj. Ni rigardis kaj legis la novaĵojn sed ne vidis aliajn homojn tiel multe dum ni vivis en niaj siloj. Ni nun pli aktivigas kaj kunlaboras por realigi la

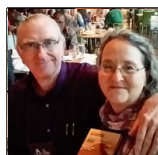
pli bonan estontecon de Esperanto-USA. Ni nun revenas al pli alta stato de aktiveco kaj komunikado.

Ĉu vi partoprenis en tiuj diskutoj en Montrealo? Kelkajn projektojn el viaj ideoj ni jam faras. Kelkaj ideoj temas pri agadoj en jam starigitaj komitatoj. Kelkaj ideoj taŭgas por siaj propraj fakgrupoj, kiujn vi povas trovi aŭ starigi en nia retejo.

Kio estas viaj ideoj pri kion fari por plibonigi vian Esperantan organizon, Esperanto-USA? Ĉu vi jam pripensis tion, kion vi volas, ke ni kune faru?

Daŭrigu vian cerbumadon, kaj restu en kontakto kun via loka grupo, kun via regiona kunordiganto, kun membroj de via fakgrupo, kaj kun la gvidantoj de komitatoj, kaj kun la estraro de Esperanto-USA.

Ek kaj antaŭen!

Filipo DORCAS

Filipo estas Prezidanto de Esperanto-USA. Li kaj lia edzino Elizabeto loĝas en Fort Worth, Teksaso.

<filipo@grupoj.org>

Kolofono

Redaktoro/Editor: Hoss FIROOZANIA

Kontaktu nin: <bulteno@esperanto-usa.org>, aŭ:

Usona Esperantisto, c/o Hoss Firooznia
CMC #271205, University of Rochester
500 Joseph C. Wilson Blvd.
Rochester NY 14627-1205
United States of America

Usona Esperantisto estas la dumonata bulteno de Esperanto-USA. Ni bonvenigas kontribuojn kaj en Esperanto kaj en la angla lingvo. Artikoloj estu inter proks. 500–1500 vortojn longaj. Prefere sendu materialojn retpoŝte, kune kun via nomo, adreso kaj foto. Kun ĉiuj aliaj fotoj bonvolu sendi informon pri datoj, lokoj, kaj nomoj de la foti(n)toj. Ni resendos poŝte ricevatajn materialojn se vi aldonas mem-adresitan, afrankitan koverton.

La enhavo de *Usona Esperantisto* estas havebla laŭ la permesilo CC BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.en>>. Cetere ni petas, ke oni atendu du monatojn antaŭ ol represi la plej freŝajn artikolojn.

Opinioj esprimitaj en *Usona Esperantisto* apartenas al la individuaj aŭtoroj, kaj ne nepre reprezentas vidpunktojn de la redaktoro aŭ de Esperanto-USA.

Kontribuontoj bv. legi la kalendaron de limdatoj kaj redakciajn konvenciojn en nia retpaĝaro.

Usona Esperantisto (“American Esperantist”) is the bi-monthly magazine of Esperanto-USA. We welcome contributions in both Esperanto and English; preferred length for an article is between 500–1500 words. Please send materials by email if possible and include your name, address, and a close-up photo. With other photos please include the name of the photographer along with subject(s), location, and date. We will return contributions received by postal mail if you include a self-addressed, stamped envelope.

Usona Esperantisto is made available under the Creative Commons license BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>>. As a courtesy, we ask that you wait two months before reprinting the latest content.

Opinions expressed in *Usona Esperantisto* are those of the individual authors and do not necessarily reflect the views of the editor or of Esperanto-USA.

Contributors should consult the deadline calendar and style guide on our website.

De la estraro

Post la UK kaj LK

Charlotte estas Sekretario de E-USA. Oni povas kontakti ŝin ĉe liquidfireangel@gmail.com.

Mi ĵus revenis de la Universala Kongreso en Montrealo, kaj kun ĝi nia Landa Kongreso, kiu okazis samtempe. Dum la Solena Malfermo de nia LK, ni havis ĉ. 50 partoprenantojn.

Estis iom nekutima malfermo, pro tio, ke unu membro proponis dum ĝi malferman sesion por diskuti la estontecon de Esperanto en Usono. Do, Hanso afable parolis al la organizantoj kaj gajnis por ni pluan horon por uzi la ĉambron, dum kiu li gvidis sesion por trovi la tri plej gravajn celojn de la membraro por usona Esperantujo: Kultura Agado, Retaj Kursoj kaj Eventoj, kaj pli klaraj Kialoj (Re)Membriĝi.

Alekso kaj mi poste iris al la organizantoj, kaj ni akiris tri pliajn ĉambrojn kaj programerojn, por laborsesioj pri tiuj tri temoj. Dum la laborsesioj, ni diskutis multe da ideoj, ĉefe en malgrandaj grupoj por krei pli detalajn planojn pri tiuj temoj. Oni povos trovi la notojn pri tiuj laborsesioj kaj la protokolon de nia publika aferkunsido ĉe nia retejo kun la aliaj protokoloj antaŭ la fino de Aŭgusto.

— Charlotte BURTON, Sekretario

Board Meeting, July 16th, 2022

Present

Voting: Filipino Dorcas, Alekso Miller, David Beck, Charlotte Burton, Tim Rice, Jane Shevtsov

Non-voting: Vilĉjo Harris, Enrique Haro Marquez, Vinĉjo Allison

Introduction

A quorum is declared. Phil explains the procedure to the board candidates who are present.

Standing Reports

Central Office

The jarraporto is being prepared. We are still waiting on a few reports from the chairs of various committees and funds. The jarraporto will be distributed in person at the kongreso and then digitally to members who request it. We are reminded that the jarraporto is always for the previous year. Phil requests information about the congress and voting. All members with email addresses on file with us are sent the digital ballot to vote online. All members who do not have an email address on file with us are sent a paper ballot. All ballots must be received by the end of the first day of the Landa Kongreso (that is, the day of the Solena Malfermo of the Landa Kongreso) are counted during the congress and the results announced at that time.

Action Item: Phil will send emails to the board and also the members about the schedule for the LK.

Treasurer

The treasurer explains in brief the draft budgets that have been sent to the board. The end result includes a deficit of just over \$4000. This could easily change if the market reacts well, or if we get more donations, or if we earn income from the congress next year. However, these are items that we cannot effectively predict, and so it is proposed that we present the members with a budget that does not include the income from these sources which we can hope for but which we cannot guarantee or reliably predict. In this way, we can present an honest picture to the members of what the current status quo will look like, and we will be communicating more honestly with members about the states and needs of the organization. Jane recommends a change on one line from ELNA to E-USA. The secretary makes this change. David moves that we approve this budget. Tim seconds. The board unanimously approves.

President

While the president's report in the jarraporto will not include a five year plan, the new board will begin working on this plan as soon as the kongreso ends. We will also try as a board to more effectively use existing management tools such as Trello, in order to make sure that all board members are able to keep track of who is doing what and when. The five year plan will begin with the first year as a concrete list of projects we are already planning and working on. The Trello board will help board members keep track of action items and projects which need to be accomplished. Discussion briefly ensues as to how to reasonably introduce a project management system and ensure buy-in.

Board Meeting, August 7th, 2022

Present

Voting: Filipo Dorcas, Alekso Miller, David Beck, Charlotte Burton, Fred Meyer III, Jane Shevtsov

Non-voting: Vilĉjo Harris, Vinĉjo, Brandon Sowers, Chuck Mays, Murray Merner, Aziz Diallo, Rod

Reports

CO

Bill, David, and Alekso will count the ballots, using a combination of paper and online ballots. Bill and Charlotte have also discussed that Charlotte will take over the position of Director of the CO at such time as Bill should decide to retire, and they have begun discussing steps to facilitate that eventual transition.

Treasurer

The board has already voted to approve the budget to be brought before members. The land E-USA used to own in El Paso has successfully been sold and will no longer cost the organization time and money.

President's Report

Rafa will head the nominating committee. Alekso and Brandon ask clarifying questions about that committee and its forming. Charlotte volunteers to write the dankresolucioj for the university and for the LKK. She also volunteers Brian, in his absence. Phil discusses the 5 year plan for E-USA. We thus far do not have such a thing, but Phil lists this as a priority for the new board, with a prerequisite step of creating clear committees with committee heads. Fred and Jane support the idea, and Fred emphasizes that we should charge the committee heads with this. Alex suggests that a bigger priority might be to create a transitional or sustainability committee, to facilitate the transition of knowledge from one person to another, so that if any one person suddenly is unable to do their job or communicate, no essential information is lost forever, such as passwords or vital job information. Charlotte suggests that the Director of the CO should be a foundational member of this committee. Discussion ensues over whether both priorities could happen at once. Charlotte suggests asking the members which priority should be the board's main focus, and then asking the membership for their ideas. Brandon and Jane both suggest that perhaps the board could collect input from the membership throughout the year for the 3 year or 5 year plan, in order to ensure that the plan for E-USA's future is created as a bottom-up affair, representing member hopes. David adds that E-USA ended 2021 in the black \$3157.95. Phil reminds us that this is due largely to the generous donations of some of our members. A question arises as to what amount of the excess was due to the land sale, and the treasurer will look into this and respond at a later time. Another question is raised regarding next year's LK, and Phil responds with the need to build a Dauxra Kongresa Komitato. Phil proposes that we accept the proposal from Gary Bisaga on behalf of the local club from Raleigh to host the next Landa Kongreso. David seconds. The board

unanimously approves. The next Landa Kongreso will occur in Raleigh, right before or after NASK. Chuck thanks the board for accepting the invitation and expresses that it is unprofessional that no one had responded to Gary. A discussion arises as to how to ensure that this sort of oversight does not happen again, including further clarification of roles, creation of a DKK, the president delegating tasks, or even simply having more board members reply directly to the person.

Kongresaj laborsesioj, 10-a de Aŭgusto, 2022

Laborsesio: Kulturaj Aferoj

Tiu ĉi laborsesio enhavis 40 partoprenantojn, kiuj disdividis al 5 grupoj: Teatraĵoj, Podkasto, Eldonado, Videoludoj, kaj, ke Nia Kultura Agado Sekvu UN.

Teatraĵoj

Ĉu vi ŝatas teatron? Ĉu vi ŝatas Esperanton? Ni bezonas vin!!

Aligu per tiu ligilo por diri al ni kiu vi estas kaj kiel vi ŝatus esti parto de la ago!

Ni bezonas: - Homoj por helpi trovi la ĝustan materialon - Aktoroj - sceneja skipo - Organizintoj

Neniu sperto bezonata. Ni amuziĝu!

Do you like theater? Do you like Esperanto? We need you!

Sign up on this link to tell us who you are and how you'd like to be part of the action!

We need: - People to help find the right material - Actors - Crew Members - Organizers

No experience required. Let's have fun!

Podkasto

Partoprenantoj: Jeff Chase, Victoria Richardson, Fred Meyer III, David Meade (Davo), Hanso Becklin, Brandon Sowers, Jordon Kalilich, Earl "Jarlo" Bills, Peggy "Pegazo" Dolter, Jonathan Thomas

- In Esperanto and About Esperanto
- Basic conversations and stories in English
- Explanations in English
- Good examples of speech

- Not too fast
- Not a lot of errors
- Easily accessible on podcast apps
- Transcript available?
- YouTube followup?
- Read a book aloud
- Reviews
- Reach outside the US
- Don't duplicate what is already out there
- Sustainable (avoid burnouts) so multiple hosts
- Season - maybe 10 episodes per season
- Pay someone to edit it and to organize it - a program director to herd the cats
- Ask people to subscribe to Patreon or donate to E-USA
- Do we want a breezy style or a pedagogical podcast (more work!)
- Discuss a topic
- Interviews
- Retradio has science news and women in music
- Two podcasts - two different audiences
- Australian podcast - read an article, play a song.
- It's easier for an American to understand the Australian accent.
- Telegram channel for all who are interested.
- Need money for microphones and editing
- Start with easier discussions
- Is our goal to reach other Americans or to reach internationally?
- It's not just to strengthen E-USA but to spread Eo in the USA and link us to each other.
- Too many questions at once. Which do we start with? Conversations are easier to start with.
- Progresanto-friendly. If audience is new learners, it involves a lesson.
- Scripted conversation can work with good voice actors.
- Hanso will write ten 10-minute episodes.
- Earl suggests: try two different types of episodes, listen, and evaluate.
- Or an Esperanto-language podcast with one Komencanto Corner each session.
- Telegram Group

Eldonado

In our group we discussed the publishing of Esperanto books written by Americans.

The main takeaway we had was that in order for more Americans to publish books in Esperanto, they need to know (and believe) that it can actually be done, so we should find ways to remove obstacles for them and streamline the process.

Some of our thoughts that we discussed:

- Have a system whereby writers can bring their completed books to Esperanto USA and get help with the publishing process if they don't know how to do it themselves. (In some ways act like an agent)
- Have resources available on the website for aspiring writers. Provide a directory and contact information of people who are willing to provide: proofreading, editors, cover designers, etc.
- Support the INK Konkurso, and set a goal for a certain number of American contributions to the Konkurso.
- Also provide support for people who don't feel confident to participate in the Konkurso: writing workshops, proofreaders, grammar help for komencanto writers
- Writing workshops at landaj kongresoj and NASK
- People could suggest classic American stories in the public domain which have not yet been translated into Esperanto

Videoludoj

Neniu Notoj Senditaj, sed vidu notojn pri Tujelsendo sube.

Nia Kultura Agado Sekvu UN

- "We the Peoples of the United Nations": Factoring the United Nations spirit and programs into E-USA and Local US Esperanto Cultural and Other Events

Committee: Duncan Charters (lingvo@aol.com), John Dale (jtd.esperanto@gmail.com), Vince Allison (VinceAllison@gmail.com), and Jane ____ (Jane.eco@gmail.com).

Major Points:

One of the purposes of E-USA and of local Esperanto groups and activities is to support and strengthen the connections of UEA and the global Esperanto movement to the 17 broad, politically universal Sustainable Development Goals of the United Nations for the year 2030.

General support means linking the Esperanto event to one of the Goals and/or to one of the many special global observances of the United Nations, such as Universal Human Rights Day, International Women's Day, International Mother Tongue Day, the International Year of Glass, and the International Decade on Indigenous Languages.

These types of events are listed at **UN Observances** <<https://www.un.org/en/observances>>. Local clubs and individuals are urged to go to the UN website and to start thinking about how they can use Esperanto in connection with these observances and efforts.

Upcoming UN events, observances, and major conferences could also be announced well in advance in the E-USA magazine and through email. John Dale has volunteered to help keep the US movement up to date on these opportunities.

These targeted events can be announced in and reported to local media to enhance publicity for Esperanto. Local politicians can also be informed or included.

Other organizations can also be approached and enlisted for the event.

These targeted events should be later analyzed for their effectiveness and reported to E-USA and UEA to inspire similar efforts elsewhere.

In addition, on occasion, the United Nations General Assembly or one or more of the UN special agencies such as UNICEF and UNESCO will request special humanitarian assistance and attention from NGOs in urgent situations. UEA will keep E-USA informed of any such special requests, and E-USA will pass them on to the local level.

In this way, through re-awakening among Esperantists the global activist spirit of "We the

Peoples of the United Nations," and by giving attention to the principle of world security and problem-solving through unity of will and positive, just, inclusive, and uplifting culture and communication, we can turn Esperanto into an increasingly better known, attractive, and respected force for human betterment in a world that needs all the help it can get.

Laboresio: Retaj Kursoj kaj Eventoj

Tiu ĉi laboresio enhavis 30 partoprenantojn, kiuj disdividis al 4 grupoj: Monatan Kurson, Tujelsendo de Videoludoj, Atelieroj pri Verkado, kaj Uzado de Eventoservo por Lokaj kaj Fakaj Grupoj

Monatan Kurson

We want to have monthly (or possibly bi-monthly) 60 minute sessions that consist of a short lesson followed by open office hours. Hans is working on creating 20 lessons that will help Esperantists who learned on Duolingo, or maybe just need a refresher, on the Esperanto rules of grammar. The lesson will be 15-20 minutes and then students can ask questions about what they have just learned. After those questions are answered, the session will open to ALL Esperanto questions. The hope is that this will help both new esperantists who don't yet understand the grammar and those that are more advanced but just want to pop in for the 2nd half hour to get live help from someone with a thorough knowledge of the language.

Some ideas for instructors are:

- Thomas Alexander
- Hans
- Rafa
- Bertilo
- Lee Miller
- Alexander

After Hans writes the lessons (which he thinks he can have done by early September) we can start publicizing through Evento servo, the website, Facebook, Discord, and the EUSA email list. We'd like to have the first class in mid-sept. Does E-USA have a paid Zoom account? Can we use that?

I'll be the one running tech and helping with

publicity. I heard from Fred that we have a new communications person starting soon for EUSA. Is that still true? Maybe I can work with that person to help publicize also :)

Our 2nd idea was to work with N Londono group to help them get more teachers from the US to support more time zones in the US and then use our platforms to drive people there.

Let me know if you have any questions!

Tujelsendo

- Stream what?
 - Games translated into Esperanto
 - Good Boy Galaxy (ask them to translate into EO?)
 - Slay the Spire
 - Chess?
- People to consult/examples to follow
 - Chuck Smith
 - Kajtie
 - Alena Adler (they)
 - Evildea: he's co-creating a videogame where Esperanto is the magic word
 - Reddit Discord
- How to help coordinate?
 - Maybe the E-USA YouTube channel could host videos after they are done, or have an RSS feed of
 - A page of E-USA streamers that links to their feeds
 - How to stream? En Esperanto?
 - inform the streamers about new translations
 - Jcoxjo/Jackson Bradley
 - ask videogame distributors to support Esperanto officially!
 - There's a bit of money to make instructional videos (start small to show productivity) (there are grants! about > about > about)
- David Meade
- BelArto kurso has an interest in videogames
- Carter
- Robert Kinsley
- Tim Bronsick is getting a technology team together, but his life is kinda crazy right now

Atelieroj pri Verkado

Ĉeestis: Jordon Kalilich, Barbara Brown, Chelsea Moses, Tony Harris, Tony Kamson, Jonathan Thomas, Kartero Williams, Brandon Sowers, Myrtis Smith

Ideas:

- Encouraging translation of children's books - komencantoj like to read them. Also could encourage translation of American literature but watch out for copyright
- Workshop for translation (Like Hoss's columns) - but harder to find good teachers - maybe better for NASK.
- Also may be better to learn to write literature in Esperanto before learning to translate.
- Another idea: piggyback off the success of Bobelarto, draw attention to what they're already doing
- Provide information about Esperanto in English, less intimidating to komencantoj. Eventa Servo requires everything to be in Esperanto.
- Maybe a traditional book club but that could fall apart easily.

Action items decided on:

- Brandon will talk to Stela about expanding Bobelarto to the US.
- Consider starting a Telegram or Discord group for Esperanto readers and writers in the US. (Owner of this action item is not clear, and there is disagreement about which platform would be best.)

Uzado de Eventoservo

Neniuj Notoj Senditaj

Laborsesio: Kialoj (Re)Membriĝi

Tiu ĉi laborsesio enhavis 20 partoprenantojn, kiuj disdividis al 2 grupoj: Komunikado, kaj Helpo por Membroj. Antaux ol disdividi en la 2 grupojn, Fred MEYER III mallonge parolis pri la pasintaj agoj de la Membreca Komitato.

Komunikado

Here is our plan to improve communications at Esperanto USA.

- Reddit: Drop Esperanto USA and encourage Usonanoj to chat in the main Esperanto reddit and sun reddit and encourage other usonanoj to join Esperanto USA and our activities. Jordon uses Reddit and could be an active participant. It would be good to have several more
- Discord: We need to remove groups that are no longer active (last post was 1 year ago or more). We need a team of moderators that are checking these rooms and channels regularly (weekly) and are communicating Esperanto USA events and resources when/where appropriate. All new EUSA members should get an invite to the community and all current members should get a yearly reminder on how to join. Both communications should have thorough instructions for how to use discord (we need someone to write these).
- YouTube: Our content should be edited before posting and reviewed and refreshed regularly. This can be done by a single person with video editing software. All new videos should be announced via other communication channels.
- Facebook/Twitter: Possibly Katie Neilson and or Dalton Reed can help. We need someone to post regularly and share content from other Esperanto platforms. Every time we have a contest, event, or announcement it should go on our Facebook page and Twitter.
- Email: We need someone to manage the email regularly and respond to anyone who send Esperanto USA an email. We also think monthly newsletters should be sent to the members. Chuck Mays was sending out Radars and we would like to ask him to bring that back and send officially as Esperanto USA. Like FB and Twitter all contests, events, and news/announcements should go out via the newsletter.
- Website: The website needs a thorough review and revamp. If possible the new site should have a live feed of our Facebook page and if not possible the same content on our social media and newsletter should be on our site. We should have links to our Facebook,

Twitter, and YouTube channel. Discord and newsletters can be exclusive to members.

I think this is it.

Helpo por Membroj

- Ne mona gajno
- Jes idealisma - Eo havas
- Jes amikojn/amikeco
- Grupojn por multaj interesoj
 - Kiaj avantaĝoj esti membro rilate al tiuj grupoj?
 - En loka grupo estas ofte nur kelkaj homoj, kaj/aux ili gxenerale havas la samajn ideojn kaj/aux spertoj.
 - Naciaj kunvenoj kiel Landa Kongreso havas pli granda varieco.
- Sed ankoraux, nuntempe, cxu E-USA ofertas sufcixe da gajno al la interreta generacio?
- La rolo de E-USA estas Organizati la oceanon de informoj haveblaj en la interreto.
 - Ni povas oferti al niaj membroj helpon kaj ligojn kaj tiel plu por provizi tian gvidadon.
- La solvenda problemo estas, ke E-USA ne volas provizi tiajn informojn al nur membroj sed al cxuij Esperantistoj.
- Alia demando, kial iu sola Esperantisto nova, en mezo de nenie, turnigxu al E-USA anstataux Fejsbuko ktp?
- Eble ni faru ion kiel la onklo/nevo arangxo de edukado.net, sed kun kapablo helpi ankaux en la angla (kaj la hispana).
- Ni ankaux pripensu kiel E-USA povas helpi al homoj konektigxi kun aliuloj por helpi la movadon.

Aferkunsido

- 26 members in attendance.
- Introduction of Treasurer.
- Presentation of operational budget.
- Members ask questions of the treasurer. Point raised: Budget more for promotion.
- Brandon moves to change line 65100 'Promoting Esperanto' from \$0 to \$500. Anna Bennet seconds. Bill suggests a second budget

for advertising, to be presented next year. A vote is called to accept Bill's amendment to remove that line item altogether and that a separate advertising budget be presented at the next LK. The amendment and proposal both are unanimously approved by the members. Charlotte moves to accept the amended budget. Robert Brooks seconds. Unanimously approved. The new Secretary shall be Charlotte Burton. The new board members shall be Ruth (Margo) Keves-Cohen and Fred Meyer III. Charlotte summarizes the above notes from the work sessions.

Resolutions Passed at Solena Fermo

Dankrezolucio al la LKK

PRO TIO, KE ni cxiuj spertis tre agrablan kongreson;

PRO TIO, KE ni gxuas interesajn ekskursojn;

PRO TIO, KE ni gxuas programaron plenege de interesaj opcioj;

PRO TIO, KE vi afable montras al ni vian hejmon kaj kulturon;

PRO TIO, KE pli ol 100 homoj venas el nia lando;

PRO TIO, KE ni dankemas pro la gxuego kongresi cxi tie;

TIAL Esperanto-USA dankas al la Loka Kongresa Komitato, pri gastigi nian landan kongreson en cxi tiu belega urbo de Montrealo dum la jaro 2022.

Aliaj Rezolucioj

Gvidrezolucio de la 2022-a Landa Kongreso de Esperanto-USA

La Landa Kongreso de Esperanto-USA, kunvenante en Montrealo inter la 8a kaj 12a de Augusto, kadre de la 107a Universala Kongreso de Esperanto:

- Dankas la gastemon kaj fruktodonan, multjaran laboron de la lokaj organizantoj, la Esperanto-Societo Kebekia, kaj la Kanada-Esperanto Asocio
- Omaĝas la usonajn esperantistojn, kiuj forpasis ek de la lasta ĉeesta landa kongreso en 2019, inter ili William ("Vilĉjo") Harmon, Jane

D'Stranske, Allan E. Fineberg, kaj Susan Meyer

- Dankas la proponon de Gary Bisaga kaj la klubo de Raleigh por gastigi la landan kongreson en 2023, kaj akceptas tiun proponon
- Konstatas ĝoje ke, kun pli ol cent partoprenantoj de Usono, ke la nuna kongreso estas ne nur la unua granda kunveno de usonaj esperantistoj ek de la komenco de la pandemio, sed inter la plej grandaj de jardekoj
- Dankas al la estraranoj kiuj venis al la kongreso, aparte Ĉaro, Alekso, Davido, kaj Fred, kaj al Vilĉjo Harris, kiuj energie helpis la kongreson atingi sian sukceson
- Gratulas la multnombrajn unuafojajn kongresanojn, kiuj portas freŝan energion al la movado
- Profitas tiun novan energion por konstati, ke la evidentaj prioritatoj por la nuna membraro estas kultura agado, retaj eventoj kaj kursoj, kaj membro-varbado kaj aktiveco
- Deklaras, ke la "Educational Video Fund" estos renomita al "Educational Media Fund", cele al utiligado por podkasto, projektoj pri videludoj, kaj similaj iniciatoj
- Esprimas, ke la estraro ellaboru senpagan kotiznivelon por esperantistoj en prizonoj
- Memorigas al la estraro, ke grandaj decidoj kiel dungigo de nova ĝenerala direktoro kaj defino de tio estu faritaj kun la partopreno de la membraro, kunvenanta en kongreso
- Informas la estraron kaj la nomumkomitaton, ke ili preparu por procezo de novigo de la organizo kaj transiro de multaj taskoj kaj postenoj dum la venonta jaro, inter aliaj la postenoj de prezidanto, vicprezidanto, kaj ĝenerala direktoro
- Dankas la multjaran kaj valoran laboron de la Ĝenerala Direktoro Bill Harris,
- Deziras, ke la estraro kaj nomuma komitato dum la venonta jaro serĉu vaste kaj malferme dum la venontaj monatoj por havi plurajn proponojn por eventualaj novaj Ĝeneralaj Direktoroj kaj lokoj por la centra oficejo dum la venonta 3-5 jaroj
- Deklaras, ke la fina decido pri ŝanĝo de CO estu farata de la venonta landa kongreso en 2023

Leterkesto

On Esperanto accents (or the lack thereof)

Our last issue featured an article from 1917 arguing that the then-new language of Esperanto would not split into dialects because, among other things, “[t]he uniformity of the accent and pronunciation [...] by the peoples of various nations has long been a commonplace observation” at international congresses. In response, George offered this thoughtful comment.

I’ve certainly had the experience of not being able to guess the nationality of another Esperanto speaker (and also had people not correctly guess my nationality). On the other hand, I’ve also encountered people who still had an easily identifiable accent, even when they spoke Esperanto with great fluency. Duncan Charters has regaled party-goers for decades with his “**round the world in Esperantujo**” routine <<https://youtu.be/WVic8eP5DUM?t=875>> in which he seamlessly passes from one country’s phonological peculiarities to the next.

Also, I think there’s great validity in Claude Piron’s criticism of the “Okcidenta Dialekto,” i.e. the tendency of English-speakers and Western Europeans generally to use word-roots taken from their own languages (generally often Greek and Latin roots), instead of using the word-building facility Zamenhof built into the language to create a clear concept using basic Esperanto roots. It just makes it that much harder for people whose mother tongues are linguistically remote from Western languages to learn Esperanto, such as Asians.

— George PARTLOW

La lingvo de paco

Artikolo en № 2022:2 argumentis, ke daŭre ripeti mitojn pri Esperanto ne estas la plej bona maniero por reklami ĝin. Inter la mitoj listigitaj aperis la aserto, “Esperanto estas la

lingvo de paco.” Mi kredas, ke tiu ”mito” fakte estas vera.

Estas bone dokumentite, ke Zamenhof intencis, ke Esperanto estu rimedo por transponti kulturajn dividojn. En sia alparolo al la Unua Universala Kongreso de Esperanto en 1905, li diris:

Ni konsciu bone la tutan gravecon de la hodiaŭa tago, ĉar hodiaŭ inter la gastamaj muroj de Bulonjo-sur-Marco kunvenis ne francoj kun angloj, ne rusoj kun poloj, sed homoj kun homoj.

Zamenhof sciis, ke Esperanto ne subite kreos mondan pacon. Li daŭre kredis, tamen, ke neŭtrala lingvo por internacia komunikado povus havi pozitivan influon. En sia parolado al la Dua Universala Kongreso de Esperanto en 1906, li diris:

Ni ne estas tiel naivaj, kiel pensas pri ni kelkaj personoj; ni ne kredas, ke neŭtrala fundamento faros el la homoj anĝelojn; ni scias tre bone, ke la homoj malbonaj ankaŭ poste restos malbonaj; sed ni kredas, ke komunikiĝado kaj konatiĝado sur neŭtrala fundamento forigos almenaŭ la grandan amason de tiuj bestaĵoj kaj krimoj, kiuj estas kaŭzataj ne de malbona volo, sed simple de sinnekonado kaj de devigata sinaltrudado.

Pro siaj klopodoj, Zamenhof ricevis **14 nomumojn** <<https://bit.ly/3Uoq1tL>> por la Nobel-premio pri paco. Post lia morto, la Universala Esperanto-Asocio daŭrigis lian laboron, kaj ĝis nun ĝi ricevis **pli ol 100 nomumojn** <<https://bit.ly/3qRsmiX>> pro sia “kontribuo al monda paco permesante al homoj en diversaj landoj eniri rektajn rilatojn sen lingvaj baroj.”

Ekde sia fondiĝo, la Unuiĝintaj Nacioj por Eduka, Scienca kaj Kultura Organizo (Unesko) strebas “**konstrui pacon per internacia kunlaboro**” <<https://www.unesco.org/en/brief>>. En 1954 kaj denove en 1985, la organizo faris rezoluciojn agnoskantajn la promeson – kaj rezultojn atingitajn – de Esperanto.

Pli lastatempe, karakterizi Esperanton kiel “la lingvo de paco” estis rimarkinda parto de **la afiŝoj por**

Esperanto-tago 2022 <<https://bit.ly/3DBTutP>>.

La mondo verŝajne ne estas tiel paca, kiel Zamenhof esperis, sed espero estas centra por esti esperantisto.

Mi pensas, ke aludi Esperanton per “la lingvo de paco” estas agnosko de la historio de la lingvo, sed ankaŭ spegubildo de la esperoj, kiujn multaj esperantistoj kunhavas pri la estonteco.

— Joshua HOLZER <josh.holzer@westminster-mo.edu>

Mamo

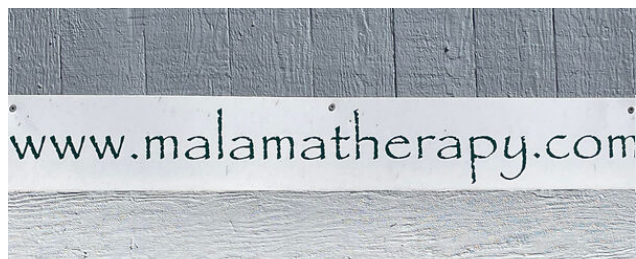
senintenca esperantaĵo • Margo COHEN

En 2011, leganto trovis unu mamon en Miĉigano, kaj nun, danke al Margo COHEN, troviĝas alia en Hilo, Havajo.

Malama

senintenca esperantaĵo • Margo COHEN

De Havajo leganto Margo COHEN afable sendis al ni la jenan foton, kiu reklamas ian “malama-terapion” ...

Sed ne timu – almenaŭ ne pro la nomo. En la havaja, *mālama* (kun akcento sur la unua silabo) havas plurajn signifojn, inkluzive de “zorgi” kaj “konservi”. La reklamanta firmao ofertas diversajn kuracajn servojn, ekzemple akupunkturon kaj jogon.

De la Redaktoro: Joshua tute pravas, kompreneble, ke la Esperanto-movado havas fortan kaj bone konatan ligan al pacifismo. Tamen en sia artikolo en № 2022:2, Chuck MAYS efektive ne nomis tiun ligan “mito”; li nur listigis la frazon “Esperanto is the language of peace” inter “mostly false or unsupportable ‘facts’” per kiuj oni foje (mis)reklamas la lingvon.

Eble estus pli klare diri, ke tia frapfrazo estas tro simpla. Jes, ekzistas nekontesteblaj ligoj inter la movado kaj pacifismo, sed parolantoj de Esperanto uzas la lingvon por ĉiaj celoj, efektive – ne nur pacaj. Kaj inverse, por la granda plejparto de pacifistoj kaj pacamaj organizoj, Esperanto restas neuzata kaj eĉ nekonata. Certe, Esperanto estas “a language of peace” ... sed ĉu “the language”?

Por eksteruloj, tiaj nebulaj asertoj povas ŝajni naivaj kaj eĉ ofendaj. En sia libro *Esperanto sen mito* <<https://bit.ly/3R3C3oQ>>, Ziko SIKOSEK diris: “Nomante sian lingvon lingvo de paco, de racia kaj justa komunikado ktp, esperantistoj sin mem filaŭdas kaj emfazas sian grupan superecon je aliaj grupoj.” Laŭ Sikosek, estas pli grave – kaj sendanĝere – informi pri la nekontestebla realo, ke “Esperanto estas vera vivanta lingvo kun parolkomunumo [...] en kiu ĉiu ano povas senti sin plenrajta membro.”

Eĉ se ni ne unuanime konsentas pri tiu aserto, eble ni tamen povos profiti de lia jena konsilo: “Ĉiu esperantisto povas rakonti pri personaj spertoj, kiuj ofte estas tute neimageblaj al eksteruloj. Konkretaj spertoj kaj veraj homoj el foraj landoj estas la plej konvinka rimedo por atentigi la publikon pri la ekzisto de tiu fenomeno.”

La vivo de Peĉjo

Ŝercoj • Timothy BORONCZYK

Report from the Montreal UK

kongresaj raportoj • Brandon SOWERS

Photo: Alex Miller.

Esperantists will long remember the ~~2020~~ 2022 *Universala Kongreso* (UK) in Montreal as a significant one in the history of our movement. The first UK in three years, the first one in North America in almost forty, and the first one in Eastern North America since Zamenhof went to Washington in 1910. More subjectively, it was the first significant opportunity for the movement to come out of its “online hibernation,” the first moment for many “pandemic Esperantists” to experience living Esperanto culture in person, and the first time for many of us to see old friends (whom we had perhaps never met in the real world). Setting that sentimentality aside, I can honestly say that this UK had many elements which set a new standard, far beyond the two previous UKs that I attended. But more on that later.

Whatever significance the UK will claim in the history of the international movement, there’s no doubt in my mind that this UK (and the *Landa Kongreso* of Esperanto-USA that took place as a part of the UK) will absolutely go down as the start of a new chapter for the Esperanto movement in the US. I think everyone who was there probably feels similarly. For everyone else, I’ll do my best to give the sense of it, or at least of the parts that I saw—the UK was so rich in programming that I often had to make hard choices about what to attend!

Day 1: Saturday, August 6

There is a system of large underground corridors

beneath UQÀM (the University of Quebec in Montreal), our *kongresejo*, allowing students to move between buildings in the winter without braving the elements. One of these corridors has been converted into the *Movada Foiro*, where various parts of the movement are able to present their work: everything from the Swiss or Nepalese Esperanto associations, to TEJO (the international youth organization), various publishers, even the international Esperanto jurist association. I’m on double duty, running back and forth between the vegetarians and the left-wing SAT. Esperanto-USA also had a table, and although there was apparently miscommunication on the board about who would bring our materials, Vice President Alex Miller saved the day with information about the *Usona Bona Film-Festivalo*. Even amid the chaos, I’m able to see many old friends and acquaintances. Just as interestingly, there are many people I’ve never met before, including a large number of Americans. The *foiro* seems to be functioning as an informal meet-and-greet just as much as its official purpose, and the building excitement is palpable. As the *foiro* comes to an end, I join several other Americans—friends whom I’ve only seen on a screen, friends whom I’ve never met before—for an informal *bierumado*, which became one of our running traditions, where we were able to process the past day and share our excitement about the coming one.

Day 2: Sunday, August 7

The morning is reserved for the *Solena Malfermo* to officially open the UK. It’s in *Salono Zamenhof*, a large old-school theater. It’s simultaneously official, professional, and festive. There is a powerful moment where participants are going to be asked to stand by continent, except for those from Canada and the “*najbara lando*,” who are asked to stand separately. This is the first time where it becomes clear how deep the representation from Canadians and Americans is. I had been worried that there might be very few Americans in particular, even when one of the organizers remarked two weeks ago that there had been a sudden influx of registrations from the US (due to NASK, perhaps?). And now it was clear that

we had, in fact, turned up—Americans and Canadians together made up about half of the participants, relatively equally divided between the two nations. Greetings for the Americas were poignantly given by Jaboti Potiguar, a representative of Brazil’s Indigenous peoples, and Chelsea Rae Moses, an American, both part of the “pandemic generation” of Esperantists.

In the afternoon I co-lead a presentation about SAT, with a focus on some less-known aspects of its history in North America. Just after this, the Esperantic Studies Foundation gave an update on its activity, including a presentation by Hans Becklin and others on their research project on the history of the Esperanto youth movement. Both were well attended and fostered good discussion.

The *internacia arta vespero*. Photo: Alex Miller.

In the evening, we returned to the theater where the congress organizers had given a new—and very appropriate—spin to the traditional *Nacia Vespero*, in which there is usually a presentation of music, dance, and culture representative of the country hosting the UK. Instead, we had a *Multnacia Kanada Vespero*, accurately reflecting the existence of many nations and cultures within Canada: Mohawk drummers, an Inuit throat singer, a French-Canadian folk dance troupe whose fascinating style seemed to combine Contra dance with tap, and musicians playing traditional Irish music. The evening ended with a collaborative jam session between all of the artists in a sort of musical Esperanto.

Day 3: Monday, August 8

The morning saw the presentation of the results of this year’s *Belartaj Konkursoj*, the traditional literary

contest with multiple branches. This year saw a very steep competition with over 170 submissions. Two Americans were awarded or honorably mentioned, a first since 2011: Rafa Nogueras, from Puerto Rico, won second prize in *Prozo*, and I was honorably mentioned in *Monologoj/Skeĉoj* for a short theater piece.

After this was the *Solena Malfermo* of Esperanto-USA’s convention. Roughly 50 were in the room, taking almost all of the seats. The session got off to a rough start, with the President trying to lead the meeting over Zoom, unable to effectively interact with the participants due to technical issues. Additionally, without a clear agenda, the meeting foundered. After a while, I intervened, suggesting that we had a lot of people and a lot of energy, and had a huge opportunity to have discussions in-person about the future of Esperanto in the US. (My timing could have been better, as I was called on just after the President had mentioned members who had passed away in the past year.)

Despite the unfortunate timing, the proposal was met with overwhelming enthusiasm. We chose Hans Becklin to lead a guided discussion to set priorities, and were able to take an additional hour in the room thanks to the graciousness of the organizers. Three overwhelmingly clear priorities came out of this meeting: *kultura agado*, *retaj eventoj kaj klasoj*, and *kialoj (re-)membriĝi en E-USA*. Afterwards, one veteran member of Esperanto-USA said it was one of the most exciting meetings they had seen since joining years ago, and several others made similar comments. It became clear that the one *aferkunsido* which had been planned would not be enough, and thanks to the effort of Secretary Charlotte Burton and Alex Miller, we were able to secure three additional sessions, one for each of the priorities coming out of this meeting.

With the meeting running late, we had just enough time for a quick dinner prior to the *Kongresa Balo*, where many of us stayed dancing *ĝis la nokto-nokto fin’*, or at least until the hotel said we had to turn off the music!

Day 4: Tuesday, August 9

In the morning, a new literary contest—*Interkultura*

Novela Konkurso—had its own debut award ceremony, in an *efemera artgalerio* full of beautiful art, including two interesting new paintings of Zamenhof by a local artist. Rafa Noguerras almost swept the awards for Puerto Rico, winning both first and second prize for his short stories, which can be read in the printed collection *Amo, tuso, kaj forpaso*. Several other Americans have work in the collection.

In the afternoon, we had the first two *laborsesioj* about the priorities defined in the opening session of Esperanto-USA. Both had more than 30 participants. In the first, *Kultura Agado*, Charlotte and Alex did an excellent job helping us to define specific sub-priorities, such as podcasts, theater, and publishing. This resulted in plans already beginning to take shape, such as for conversational and educational podcasts, for improv and scripted theater at NASK, and for bringing additional energy to Esperanto-USA's publishing activities.

The second working session, *Retaj Eventoj kaj Klasoj*, also defined sub-priorities and broke into smaller working groups. I was in one about online writing workshops and reading groups, where we talked about expanding the excellent work already being done by *Bobelarto* into the US. Another group also began plans for regular online classes that would be easily accessible and broadly promoted. (I apologize to the other sub-groups, which I don't have in my notes!)

After a very productive day, we ended the night with another amazing set of concerts in the theater and tried to get some sleep prior to Wednesday, traditionally dedicated to full-day excursions.

Day 6: Thursday, August 11

In the afternoon, we had the third *laborsesio* about the reasons that people would or should join Esperanto-USA or renew their membership. After another priority-setting discussion, we divided into two groups: one to discuss communication, and other to discuss benefits of membership. I sat in the communication group, and the overwhelming consensus was that we need a useful way for Esperantists in the US to be in communication with each other throughout the year, to carry projects forward and to see each other as a part of one

movement. Additionally, the group agreed that we need a better strategy for communication from Esperanto-USA to its members and the public, and a website refresh.

Shortly after this meeting, we had the official *aferkunsido*, in which Treasurer David Beck presented the financial situation and the proposed budget for the membership's approval. His presentation set a new standard of professionalism for the organization! Alex then announced the results of this year's voting, which saw Ruth Keves-Cohen join the board, and Fred Meyer and Charlotte Burton elected for a second term. Charlotte also summarized notes from each of the working groups on the plans which had begun to take shape, to the enthusiasm of the members, and Duncan Charters, president of UEA, briefly spoke at the end to emphasize UEA's desire to work with and support the Esperanto movement in the US.

The UK organizers had already organized some amazing evening entertainment on previous nights, but Thursday's program was *unike elstara*: the debut of *1910*, a new play about Zamenhof's visit to Washington and Montreal in 1910, written and directed by Ĵenja Amis, a former member of the Atlanta Esperanto society (and my first Esperanto teacher). She now lives in Montreal and was a major part of the organizing team for this congress. Several other Americans played major and minor parts in the play: Alena Adler played the supporting role (outstandingly, I should say!), while Elle Beck, Rafa Noguerras, and myself were in a group that asked questions from the audience, and Alex Miller filmed. *1910* will certainly set a new standard for Esperanto theater, and the several minutes of standing ovation after it concluded confirm this. Afterwards, a representative of KEA (the Canadian Esperanto Association) came to the stage to announce that KEA had voted to confer Ĵenja with honorary membership, leading to renewed standing ovations.

Day 7: Friday, August 12

After lunch, I gave a well-attended presentation on the intersection between early sci-fi fan culture and the American Esperanto movement of the 1930s and '40s, including the unremarked debut of Cosplay at our national convention in 1939 (at the NY World's

Fair!), and the forgotten successes of Joseph Scherer (then-president of EANA) in promoting Esperanto in Hollywood, leading to Esperanto in at least two films in the late 30s, one of which has gone unnoticed until now.

After this, we had the closing session for Esperanto-USA's *Landa Kongreso*. Charlotte and Alex read a proposed resolution which included thanks to our hosts, homage to members who have passed since our last in-person meeting in 2019, a summary of the priorities set during the week, acceptance of Raleigh as the host for the 2023 convention, a proposal for free membership for Esperantists in prison, and instructions for this year's nominating committee to begin a broad search for a new General Director so that we can finally allow Bill Harris to take a well-deserved break after many years of hard work for the organization. This was accepted unanimously and our *Landa Kongreso* closed with much excitement and anticipation about what to expect next year in Raleigh.

During one session, participants broke into small working groups. *Photo: Alex Miller.*

In the evening, we enjoyed the traditional Friday *Internacia Arta Vespero*, in which Esperantists from around the world are able to show off their talents. Here, too, Americans were well-represented. I was asked to help host/MC the evening after one of the planned hosts had tested positive for COVID; Alex

Miller roused the audience with several bluegrass songs on his banjo; and Brian Harmon and others sang in the *Internacia Koruso*, closing out the evening.

Day 8: Saturday, August 13

The *Solena Fermo* is always an emotional moment, especially after such a powerful week. But the organizers did a great job with this as well, producing a professional and moving ceremony. I have no doubt that at next year's UK in Torino, there'll be a higher number of Americans than in the recent past (apart from Montreal, of course). And who knows—with the level of energy and enthusiasm that this week will inject into the Esperanto movement in the US, if we keep it up, maybe within a few years we can begin to discuss what it would take to host a UK here—which would be the fourth ever in the US, and the first in over fifty years!

But even if we want to aim big, let's start where we're at. The most urgent next step is for every active American Esperantist to join the Discord server (which is being announced in this issue) so that we can work together on projects such as podcasts, online classes, publishing, and planning an excellent, interesting, and well-attended LK in Raleigh next year. This next year will play a huge role in defining the future of Esperanto in the US—do your part! Get involved, join a project, and include the members of your local club!

Ĝis Raleigh – aŭ Torino!

Brandon SOWERS

Brandon is an American Esperantist from Atlanta, Georgia.

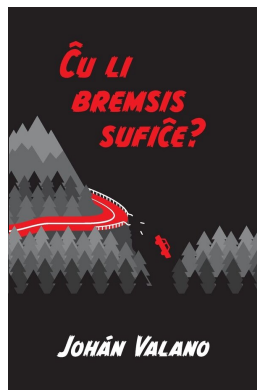
<bsowers@protonmail.com>

Ĉu li bremsis sufiĉe?

Recenzo de la klasika krimromano de Claude PIRON

libroj • Debra HAMEL

Ĉu li bremsis sufiĉe? estas la dua libro en la prikrima “Ĉu-serio” verkita de Claude PIRON kaj eldonita inter 1976 kaj 1986. La serio enhavas kvar romanojn kaj novelaron, publikigitajn sub la pseŭdonimo Johán VALANO, kaj ankaŭ priseksan krimromanon, kiun Piron verkis sub la maldeca

kaŝnomo Johán BALANO. Ciferecaj versioj de la libroj haveblas rete en diversaj formatoj, **ekzemple de Esperanto-Asocio de Britio (EAB)**

<<https://legacy.esperanto.org.uk/eldonoj/piron/>>, sed trovi presitajn ekzemplerojn povas esti malfacile. Feliĉe por legantoj kiuj preferas surpaperajn tekstojn ol surekranajn, EAB ĉi-jare publikigis trian eldonon de tiu verko, kaj surpaperaj ekzempleroj nuntempe facile haveblas de retaj librovendejoj.

La Ĉu-libroj prezentas Janon KARAL, polican detektivon en la fikcia sanktavalala distrikto. Lia nevo Stefano kelkfoje helpas lin en enketoj, sed neoficiale. En tiu ĉi rakonto, Stefano posteniĝas en la urbeto Valmu, kie li laboras malkaŝe kiel garaĝisto, sed kaŝe kiel spiono por sia onklo. Oni taskis al li malkovri informojn pri minacaj anonimaj leteroj ricevita de kliento de la garaĝo, eminenta arkitekto Aleksandro JENDRIK. Sed dum Stefano restas en Valmu, Jendrik kaj la edzino mortas pro aŭtokraŝo veturante laŭ kurba montvojo. Sed ĉu la kraŝo estis vere akcidento? Ĉu Jendrik maltrafis ĝirejon pro distriĝo aŭ ia malsano? Aŭ ĉu temas pri malico?

Ĉi-lastan oni suspektus bonkiale. La mortinta arkitekto malamikigis al si plurajn grupojn de la valmuanoj, kiuj estas dividitaj per politikaj, religiaj, kaj kulturaj diferencoj. Jendrik estis respondeca pri tre malpopulara ŝoseoprojekto, kiu detruus najbaraĵon. Cetere, la lokaj albanoj malamis lin pro lia respektomanko rilate al iliaj enterigaj kutimoj. La kraŝo ankaŭ neverŝajnis akcidenta, ĉar Jendrik estis sperta veturisto, kiu bone konis la vojon, kaj ĉar

mekanikistoj prizorgadis lian aŭton pli frue la saman tagon.

Alveninte en Valmu, Karal intervjuas multajn homojn —mekanikistojn, parencojn de Jendrik, malkontentajn albanojn, malapogantojn de la ŝoseoprojekto, ktp. Li malkovras multe da suspektinduloj, sed ankaŭ multe da alibioj. Kaj ju pli li enketas, des pli komplika fariĝas la afero. Montriĝas, ke multaj sanktavalanoj volas kaŝi ion de la polico — eĉ se tio ne estas ilia respondeco por la murdo de Aleksandro Jendrik.

Enketante, Karal ankaŭ uzas neordinaran procezon — sonĝadon. Miaopinie, rakonti sonĝojn ofte estas mallerta rimedo por enkonduki detalojn en romanoj. Sed ĉi-libre, la sonĝo ne malbonigas la rakonton, kaj la klarigo pri la procezo estas kredinda: Detaloj, kiujn Karal ne sufiĉe atentis maldorme, iutempe sciigas sin per sonĝo (p. 141). La enketmaniero estas aparte interesa pro la ekster-esperantuja kariero de Piron kiel psikologo.

Ankaŭ rimarkinda estas la dialekto, elpensita de Piron, kiun parolas la sanktavalanoj. Laŭ mi, se dialekto estas malfacile komprenebla, oni povas havi malagrablan legsperton. (Ekzemple, mi ne ĝuas legi la Hagrid-an dialekton en la romanoj pri Harry Potter.) Sed la nekutimaj formoj ĉi-libre estas tiel maloftaj kaj kompreneblaj, ke ili ne malĝuigas legadon. Trajtoj de la dialekto inkluzivas la jenajn: “sti” por “esti” (ekz. 20); oftan forlason de o-finaĵo (29, 83); infinitivon post prepozicioj (21, 125); kaj supersignon ĉe akcentita silabo (ekz. “barél” por “barelo,” 20; ankaŭ la pseŭdoniman personan nomon de la verkisto mem: “Johán!”). Piron ofte atentigis legantojn al sia dialektuzo: “Ĉu vere oni publike parolis pri lin murdi?” Jano demandis streĉe, nekonscie uzante la postprepozician infinitivon tipan pri sanktavalala dialekto” (21).

Piron ankaŭ signalas sanktavalan parolmanieron per la verbo “dialekti.” (Li estas la sola verkisto en la **Tekstaro** <<http://tekstaro.com>>, kiu verbigas la o-vorton “dialekto.”) Aliaj rimarkindaj vortformoj,

maloftaj aŭ neniam alie atestitaj Tekstare, inkluzivas verbajn formojn de “ĉu” (28) kaj la interjekcio “uf” (109) kaj ankaŭ la jenajn formojn: “unuvortis” (79) kaj “duvortis” (110); “koridoras” (92); “estmaniero” (41); “plejon” (45); “Stefanujo” (117); “uf-spiron” (146); “tritasa” (92); “bon-onkle” (91); kaj “pastre” (93). La vorta petolemecon de Piron multe kontribuis al mia legĝuo. (Legantoj interesitaj pri la pensoj de Piron pri vortformado eble ĝuus lian *La Bona Lingvo*.)

Ankaŭ petoleme, Piron verkas pri aspiranta verkisto, persono nomita Cezaro BIRMAN, kiu volas publikigi krimromanojn sub la pseudonimo “Johán Valano” (136)!

Oni prezentis Birman/Valano al Karal kiel “libristo.” La termino estas ambigua – komparu “book guy” angle – kaj Piron atentigas pri la ambigueco en dialogo, kiu substrekas la flekseblecon de Esperanto:

“Mi ne volas esti maldiskreta,” mensogis Karal, kiam ĉiuj ree sidis, “sed vi prezentis s-ron Birman kiel libriston. Ĉu librovendiston aŭ libroverkiston? Mi alvenante nevole aŭdis frazon kiu starigis dubon en mi.”

“Vi tute ne maldiskretas”, respondis Cezaro Birman. “Mi estas triobla, speco de Sankta Triunuo...” – Rijoka ekridis – “profesie

librovendisto, ŝatokupe librovoranto, fantazie libroverkisto” (134–135).

Mi tre ĝuis ĉi tiun krimromanon, kiu konvenas por progresantoj. Ĝia rakontintrigo amuzas, kaj mi ŝatas la petolemecon kaj lingvostilon de la verkisto.

Libroj en la Ĉu-serio:

- *Ĉu vi kuiras ĉine?* (1976)
- *Ĉu li bremsis sufiĉe?* (1978)
- *Ĉu li venis trakosme?* (1980)
- *Ĉu ni kunvenis vane* (1982)
- *Ĉu ŝi mortu tra-fike?* (1982) (priseksa krimromano)
- *Ĉu rakonti novele?* (1986) (novelaro)

Valano, Johán. *Ĉu li bremsis sufiĉe?* 3-a eldono. 168 paĝoj. Esperanto-Asocio de Britio, 2022. ISBN 978-0902756434.

Ĉe Amazon <<https://amzn.to/3dFn32z>>.

Debra HAMEL

Debra estas verkisto de pluraj libroj pri antikva Grekujo (en la angla). Ŝi esperas daŭre plibonigi sian scipovon de Esperanto kaj verki pli en la lingvo. Ŝi loĝas en Konektikuto,

Usono.

<hamel.debra@gmail.com>

Faba fabelo

mikronovelo • Benson SMITH

Mikronoveloj estas ege koncizaj rakontoj, ofte malpli ol 300 vortojn longaj. Por nia mikronovelo-rubriko ni aldonas kroman defion: rakontoj devas esti precize 100 vortojn longaj – nek pli, nek malpli. Ĉu vi emas verki tiel? Sendu viajn centvortaĵojn al la redakcio (trovu la adreson en la kolofono), kaj eble ili aperos en venonta numero!

Iun tagon, la patrino diris al Joĉjo: “Iru foiren kaj vendu nian maljunan bovinon, ĉar ni bezonas monon. Kaj ne estu stultulo, kiel ĉiam!”

Joĉjo eĉ ne atingis la foiron, kiam li renkontis viron, kiu proponis al li mirindan prezon. Li revenis frue hejmen.

“Do, Joĉjo, kion vi ricevis kontraŭ nia kara bovino?”

Joĉjo fiere malfermis la manon: “Jen, Panjo, magiaj faboj!”

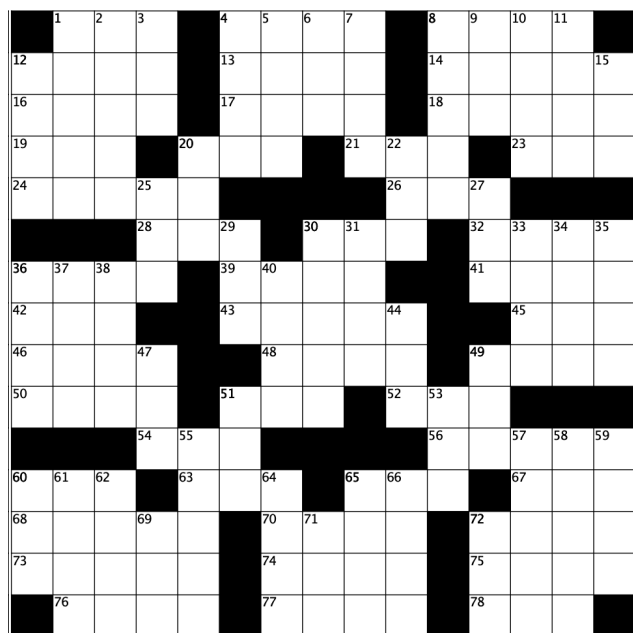
La patrino furiozis pro lia stulteco kaj, ekkaptante la fabojn el lia mano, ĵetegis ilin tra la fenestron.

La sekvan matenon, tamen, Joĉjo frue leviĝis, rigardis tra la fenestro, kaj vidis ... nenion. Ĉar **MAGIAJ FABOJ NE EKZISTAS, STULTULO.**

Krucvortenigmo

enigmoj • Timothy BORONCZYK

Jen nova krucvortenigmo danke al Timoteo BORONCZYK. Inter la solvintoj ni lotumos \$10-rabaton de la libroservo. Ĉiuj membroj rajtas partopreni, sed solvoj nepre alvenu al la redakcio, aŭ poŝte aŭ rete, **antaŭ la 25-a de Oktobro**. Bonŝancon!

Horizontale

1. Milda tuŝet'
4. Religia fordonac'
8. Ceremoni' kun akvo
12. Amata
13. Kvitiĝe transdoni monon
14. Konservita parametr' de programo
16. Simpatia ul'
17. Plaĉa flarcel'
18. Fari strekojn sur io
19. Il' por kapti fiŝojn amase
20. Komparacia grado
21. Pensaj'
23. Ĝena enu'
24. Eligi lumon
26. Il' por preni, porti, teni
28. Alaska best'
30. La plej evoluita mamul'?
32. Melproduktanta insekt'
36. La plej norda region'
39. Ringforma insul'
41. Fali en likveroj
42. Sufoka serpent'
43. Sinonimo por 26 horizontale
45. Baza er' de vivulo
46. Iomete malpli ol duonhektar'
48. Ŝanĝi pozicion de io
49. Elparoli
50. Harmonia voĉson'
51. Antikva senmotora veturil'
52. Respektoplene al religiaj aferoj
54. Malkonsenti

56. Teatra rolant'
60. Duop'
63. Prepozicio de akompano
65. "Bona ____o sin trenas testude, malbona kuras rapide."
67. "____ ŝlosilo ĉiun pordon malfermas."
68. Influi
70. Kontraŭa ag'
72. Insekt' kiu timas la lumon
73. Trempsaŭc' por fritoj
74. Facile cedanta
75. Elfiltra organo
76. Senharigi
77. Kolorita okulpart'
78. Vigla plirapidig'

Vertikale

1. Senfenestra ĉambret'
2. Ĝene eksciti
3. Uj' farita el tolo
4. Diafana juvela mineral'
5. Estigi, kaŭzi
6. Centr' de individuo konscia pri si mem
7. Paroli samsonene
8. Oceana mamul'
9. Eksterigi kapablon
10. Konstruaĵ' super rivero
11. Post due
12. Pun' de Avo Frosto
15. Neflugkapabla bird' formortinta
20. Font' de elektra energio
22. Reĝin' de la kartoj
25. Longa kaj plata lignopeç'
27. Pafaj' de pafarko
29. Muslamamik'?
30. Alta estim' meritita
31. Martinia frukt'
33. Dispecigi beston por viando
34. Antikve hipoteza substanc' tra la universo
35. Paska flor'
36. Prakalkulil'
37. Prezentanta malmolan terkruston
38. "Ne ____o kaj sango, sed la koro faras nin patroj kaj filoj".
40. Rilata al punkto, pri kiu oni parolas
44. Korpopart' en 1 horizontale
47. Sicilia vulkan'
49. Verkisto Liven ____, alinome Miguel GUTIÉRREZ ADÚRIZ
51. Kolektiva pronomo
53. Malspecifa tempo
55. Provizi per ĉio necesa
57. Akcept' de ies ĉeesto
58. Citrusa frukt'
59. "Ne venos ____ mem al kato."
60. Malbona ag'
61. "... kaj rapide kreskas la ____o ..."
62. Havanta monon
64. Signi per distinga vorto
65. "Li tremas kiel aŭtuna ____o."
66. "Mi fartas bone, ĉar mi havas ____on." (frazo en Duolingo)
69. Onklid'
71. Malgranda ŝvittru'
72. Bostona Esperanta grupo, minus 6 vertikale